

Gotika

Kao gotsku arhitekturu označavamo evropsku arhitekturu vrhunca i poznog doba umetnosti srednjeg veka. Kao arhitektonski stil nastaje u 12. veku u srednjoj Francuskoj, tačnije u oblasti Il-de-Frans u koju spada i grad Pariz i odatle se raširila u većinu zemalja zapadne i srednje Evrope i vrlo brzo se proširila u Englesku, kasnije na Iberijsko poluostrvo, u Nemačku i druge zemlje zapadne Evrope. U Italiji je gotika stvorila posebnu smesu sa romanikom, antikom i vizantijskim stilom, došla malo kasnije.

Gotika

Naziv gotika

Naziv "gotika" zaveli su italijanski humanisti koji su je pogrešno spajali sa "Gotima" čije se umetnost smatrala varvarskom i ovo doba su označavali kao "mračno doba" srednjeg veka a samu gotiku su smatrali umetnošću "bez svakog dobrog ukusa".

Gotika

Karakteristike

Preolomljeni luk

Rebro kao nosač svoda

Kontrafori

Zid ispune

Vitraži

Visina

Gotika

Nastanak i razvoj

Gotska arhitektura je nastala transformacijom, monumentalizacijom i smišljanjem novih arhitektonskih elemenata u pozno romanskoj arhitekturi u Francuskoj u oblasti II-de-Frans pri čemu crpe iz romanske arhitekture Normandije i Burgundije, kao i daljih oblasti.

Najkarakterističniji elemenat izlomljeni luk je preuzet sa Sicilije, a od Arapa je došao rebrasti svod.

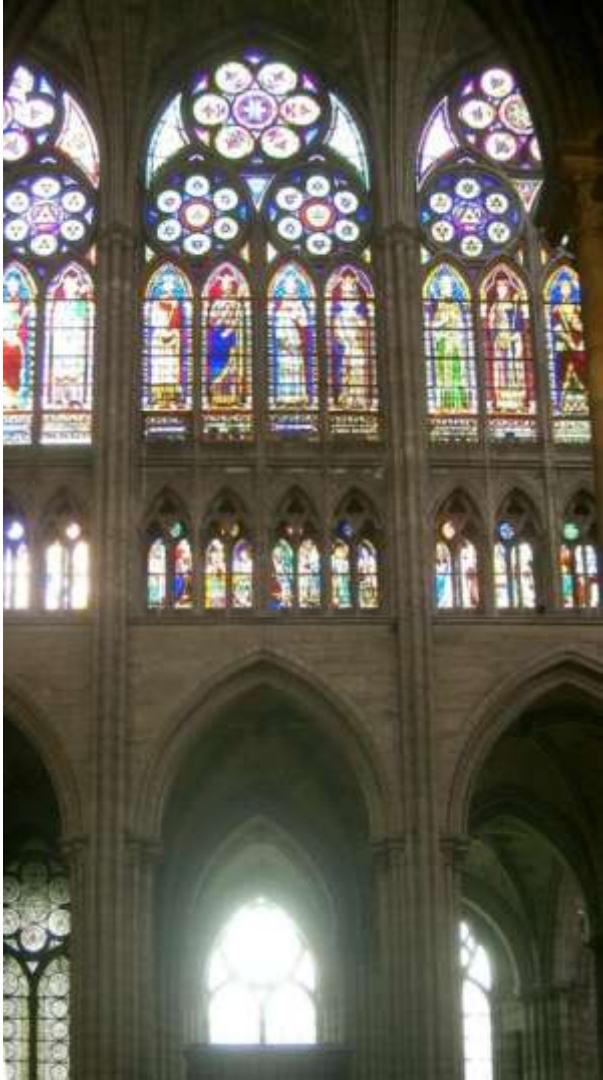

Gotika

Nastanak i razvoj

Sen Deni, Pariz, 1144

Za prvu gotsku katedralu uopšte smatra se dogradnja benediktinskog manastira Sen-Deni koja je nastala u prvoj polovini 12. veka.

Gotika

Nastanak i razvoj

Sen Deni, Pariz, 1144

Novim načinom je spojeno nekoliko elemenata tako da je stvorena celina koja se smatra prauzorom za sve kasnije nastale gotske katedrale, što je u prvom redu primena krstatog rebrastog svoda, pročelje sa monumentalnim portalom i parom tornjeva, veliki prozorski otvori ukrašeni vitražima, skeletni sistem gradnje i prenos tereta svoda pomoću kontrafora, masivnim potpornjima prislonjenim uz zidove.

Gotika

Nastanak i razvoj

Sen Deni, Pariz, 1144.

Gotika

Nastanak i razvoj

Notr Dam, Pariz, 1163. - 1245.

Petobrodna katedrala Notr-Dam (1163. - 1245.) u Parizu je izvanredna građevina već svojom veličinom, jer je 130 metara duga a visina svoda doseže 35 metara. Zapažanja vredna je, jedinstvena svodna krstata rebrasta konstrukcija sastavljena od 6 elemenata kojom je pokriven glavni brod i transept (poprečni brod), - kao i zapadno pročelje sa skulpturama francuskih kraljeva.

Gotika

Nastanak i razvoj

Notr Dam, Pariz, 1163. - 1245.

Petobrodna katedrala Notr-Dam (1163. - 1245.) u Parizu je izvanredna građevina već svojom veličinom, jer je 130 metara duga a visina svoda doseže 35 metara. Zapažanja vredna je, jedinstvena svodna krstata rebrasta konstrukcija sastavljena od 6 elemenata kojom je pokriven glavni brod i transept (poprečni brod), - kao i zapadno pročelje sa skulpturama francuskih kraljeva.

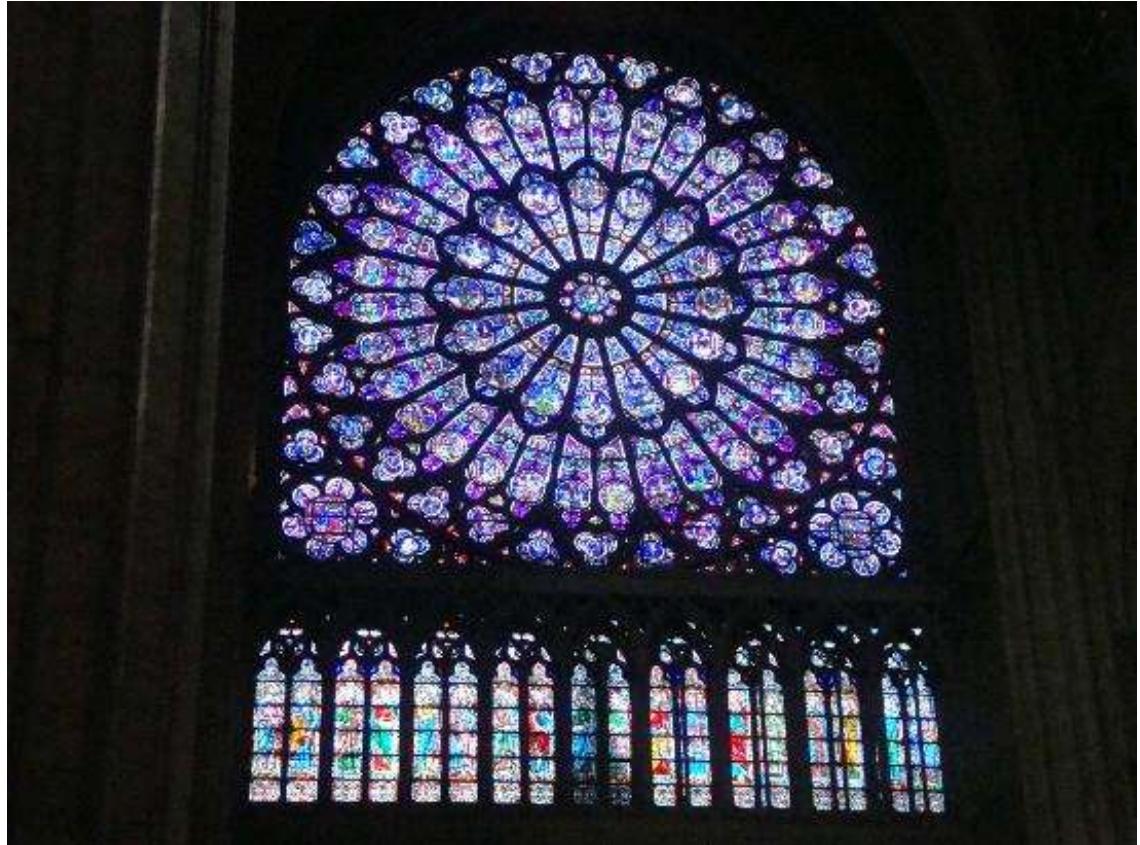

Gotika

Nastanak i razvoj

Notr Dam, Pariz, 1163. - 1245.

Petobrodna katedrala Notr-Dam (1163. - 1245.) u Parizu je izvanredna građevina već svojom veličinom, jer je 130 metara duga a visina svoda doseže 35 metara. Zapažanja vredna je, jedinstvena svodna krstata rebrasta konstrukcija sastavljena od 6 elemenata kojom je pokriven glavni brod i transept (poprečni brod), - kao i zapadno pročelje sa skulpturama francuskih kraljeva.

Gotika

Nastanak i razvoj

Šartr 1145-1220

Katedrala u Šartru je najpoznatija bogorodična crkva u Francuskoj. Bila je izgrađena posle požara 1194. godine. Zbog toga jer je svaka nova crkva trebala biti velelepnija i lepša od prethodne ona je viša od crkve Notr-Dam u Parizu. Deluje ipak malo teško jer upotrebljava prediomenzionisane elemente gradnje i deluje kao večita građevina što je očito bio glavni cilj gradnje.

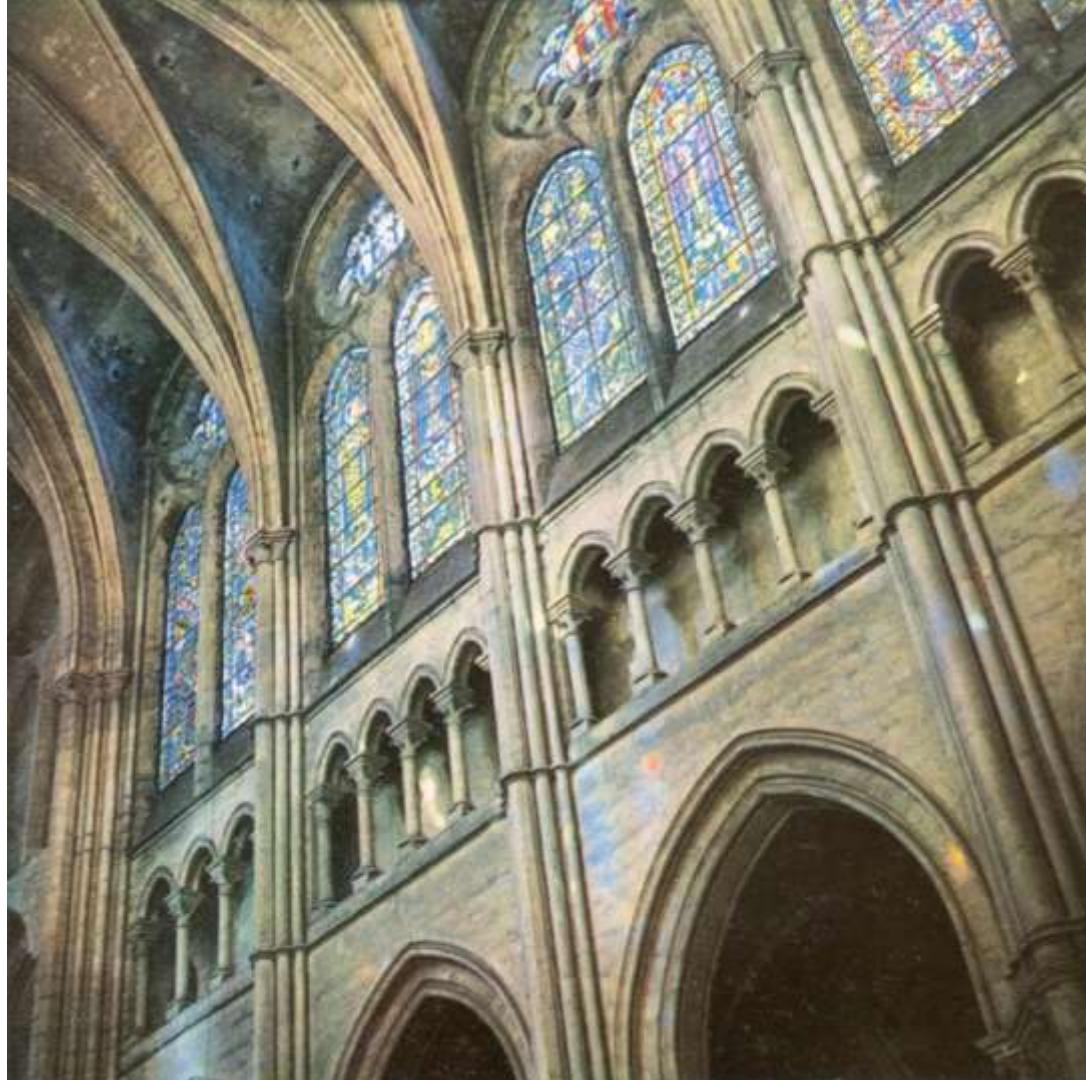

Gotika

Nastanak i razvoj

Šartr 1145-1220

Katedrala u Šartru je najpoznatija bogorodična crkva u Francuskoj. Bila je izgrađena posle požara 1194. godine. Zbog toga jer je svaka nova crkva trebala biti velelepnija i lepša od prethodne ona je viša od crkve Notr-Dam u Parizu. Deluje ipak malo teško jer upotrebljava prediomenzionisane elemente gradnje i deluje kao večita građevina što je očito bio glavni cilj gradnje.

Gotika

Nastanak i razvoj

Katedrala u Remsu, 1210.

Bila je građena posle požara 1210. godine. Ona se karakteriše prvenstveno upotrebom velikog broje skulptura kojima je na zapadnom pročelju praktički preplavljen. Ovde su krunisani francuski kraljevi.

Gotika

Nastanak i razvoj

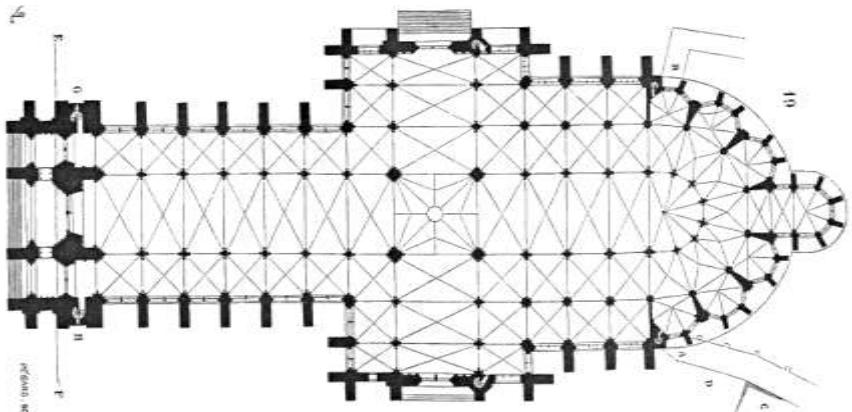
Amijen

1220-1270.

Visina unutrašnjih svodova

42.30 m. Najveća crkva do 19.

veka.

Gotika

Gotika kao internacionalni stil

Engleska

Katedrala u Solsberiju

1220–1320.

Gotika je u engleskom podneblju poprimila interesantne osobine sa sasvim nesvakidašnjim izgledom, delom zbog toga što se postavljala kao rival Francuskoj u političkom smislu i nije nikada došlo do preuzimanja francuske gotike. Englezi su primali oprezno elemente gotske arhitekture i spojili su ih sa ličnom arhitektonskom tradicijom. Ipak je u Engleskoj delovao red francuskih graditelja.

Gotika

Gotika kao internacionalni stil

Engleska

King's College Chapel,
Cambridge

1446–1515.

Gotika

Gotika kao internacionalni stil

Engleska

King's College Chapel, Cambridge

1446–1515.

Gotika

Gotika kao internacionalni stil

Gothic Revival (Neo gothic)

Westminster Palace,
London

1840–70.

Gotika

Gotika kao internacionalni stil

Keln 1248-1473; 1840s-1880

U nemačkom govorom području koje uključuje i Češku gotika je bila preuzeta najkompletnije i bila je široko rasprostranjena. U početku u arhitekturi se susrećemo sa mnoštvom romanskih elemenata i gotskih elemenata s tim da se romanski elementi postepeno gube. Javlja se prosvjetljen hor i vidljiv potporni sistem koji se nadovezuje na francuske uzore.

Gotika

Gotika kao internacionalni stil

Orvieto, Italija

1290-1591.

Gotika

Gotika kao internacionalni stil

Firenca, Italija,
od 1296-1471.

Kampanil i Katedrala Sante Maria del Fiori ("Duomo")

Gotika

Gotika kao internacionalni stil

Firenca, Italija, od 1296-1471.

Kampanil i Katedrala Sante Maria del Fiori ("Duomo")

